

MIGRANTENWEEK: IMMIGRATIE

Derde week in november

doelgroepen doelstellingen vakken kerndoelen

MIGRANTENWEEK

De Nederlandse samenleving is de laatste decennia sterk van samenstelling veranderd. Een groeiend gedeelte van de bevolking is niet in Nederlands geboren of heeft ouders met een migrantenverleden, en is van niet-westerse, allochtone afkomst. Dit brengt met zich mee dat de Nederlandse autochtone samenleving steeds nadrukkelijker te maken krijgt met een diversiteit aan bevolkingsgroepen en culturen, geloofsrichtingen, en verschil in opvattingen en gewoontes. Voor zowel de *oude* als de *nieuwe* Nederlanders is integratie het vormgeven aan een samenleving waarbij de verschillende bevolkingsgroepen elkaar versterken, niet vanzelfsprekend en zeker niet gemakkelijk. De mensen zijn bang dat de verschillen moeilijk te overbruggen zijn, en –met betrekking tot de *oude* Nederlanders- wellicht teveel te veel indruisen tegen de Nederlandse ‘normen en waarden’.

De vraag hoe en in hoeverre de ‘allochtoon’ en de ‘autochtoon’ zich aan elkaar moeten en willen aanpassen wordt steeds pregnanter. Maar is dit wel de juiste vraagstelling? Gaat het er niet meer om de verschillen te respecteren en de overeenkomsten te koesteren? Dit is het uitgangspunt van de *Migrantenweek*. Deze informatie- en actieweek is een initiatief van kerken en andere organisaties rond migranten en multiculturele samenleving en vindt jaarlijks in de tweede week van november plaats. Tevens vragen de organisatoren aandacht voor de *Internationale Conventie ter bescherming van de rechten van alle arbeidsmigranten en hun gezinsleden*. Deze conventie is in 1990 aangenomen, maar nog niet door Nederland geratificeerd.

Ter gelegenheid van de Migrantenweek heeft het Centrum voor Mondiaal Onderwijs voor leerlingen van de bovenbouw van het basisonderwijs drie verschillende lesbrieven ontwikkeld die afzonderlijk én in samenhang met elkaar te gebruiken zijn.

1. Migrantenweek: Emigratie
2. Migrantenweek: Immigratie
3. Migrantenweek: Integratie

Die samenhang komt onder meer naar voren doordat ze alledrie met hetzelfde werkblad beginnen (de ‘Migrantenkennisquiz’) om vervolgens met de eigen invalshoek verder te gaan. Als u alledrie de lesbrieven –tijdens de Migrantenweek of op een later tijdstip- aan de orde wilt stellen, kunt u het beste de volgorde aanhouden die hierboven gegeven is.

De lesbrief 'Migrantenweek: immigratie' gaat in op enkele begrippen die voor leerlingen (en waarschijnlijk ook voor veel volwassenen) moeilijk zullen zijn: immigratie, arbeidsmigranten, gezinsvorming, gezinshereniging, allochtonen, autochtonen en asielzoekers. We proberen in de lesbrief door teksten, vragen en opdrachten deze begrippen aan de hand van concrete voorbeelden te verduidelijken.

Doelgroep

Leerlingen van de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs (10-12 jaar)

Doelstellingen

- De leerling weet wat migranten zijn
- De leerling kan zich inleven in is de positie van migranten in Nederland
- De leerling kan de begrippen immigratie, arbeidsmigrant, gezinsvorming, gezinshereniging, vluchteling, asielzoeker in eigen woorden uitleggen.
- De leerling heeft een idee van de aantallen migranten.

Vakken en kerndoelen

Leergebiedoverstijgende kerndoelen

Sociaal Gedrag

- 5 De leerlingen leveren een positieve bijdrage in de groep
- c. Ze respecteren verschillen in levensbeschouwing en cultuur
 - d. Ze durven in de groep voor hun eigen standpunt uit te komen

Nederlandse taal

Domein A: mondelinge taalvaardigheid

- 2 de leerlingen kunnen
- hun ervaring, mening, waardering of afkeuring op persoonlijke wijze weergeven
 - deelnemen aan een formeel gesprek

Oriëntatie op mens en wereld

Aardrijkskunde

Domein B: ruimtelijke inrichting

- 7 De leerlingen begrijpen dat ontwikkelingen in Nederland veelal niet op zichzelf staan, maar zijn ingebed in een breder geheel. Aan de orde komen tenminste:
- migraties naar en vanuit Nederland in heden en verleden

Geschiedenis

Domein E: historische gebeurtenissen, verschijnselen, ontwikkelingen en personen

- 14 Leerlingen kennen in grote lijnen de volgende belangrijke hedendaagse en historische gebeurtenissen, verschijnselen, ontwikkelingen en personen in de geschiedenis:
- de ontwikkeling van multiculturele samenlevingen na 1945

Samenleving

- 16 De leerlingen kunnen enkele aspecten van groepen in onze samenleving beschrijven waaronder:
- overeenkomsten en verschillen tussen etnische groepen
 - discriminatie en tolerantie

MIGRANTENWEEK:
IMMIGRATIE

De migrantenkennisquiz

1. Hoeveel Nederlanders zijn er sinds de Tweede Wereldoorlog naar het buitenland geëmigreerd?
 - a. Ruim 1,4 miljoen
 - b. Ruim 3,4 miljoen
 - c. Ruim 5,4 miljoen
 - d. Ruim 7,4 miljoen

2. Vorig jaar zijn de meeste emigranten vanuit Nederland gegaan naar:
 - a. Duitsland
 - b. Canada
 - c. Nieuw-Zeeland
 - d. België

3. In Nederland wonen mensen die geboren zijn in meer dan
 - a. 30 verschillende landen
 - b. 60 verschillende landen
 - c. 90 verschillende landen
 - d. 120 verschillende landen

4. Hoeveel procent van de Nederlandse bevolking is geboren in het buitenland of heeft een ouder die in het buitenland geboren is?
 - a. $\pm$ 4%
 - b. $\pm$ 10%
 - c. $\pm$ 17%
 - d. $\pm$ 25%

5. De grootste groep buitenlanders in Nederland bestaat uit
 - a. Marokkanen
 - b. Indonesiërs
 - c. Duitsers
 - d. Turken

6. Wie wordt niet tot de migranten gerekend?
 - a. Gastarbeider
 - b. Toerist
 - c. Asielzoeker
 - d. Illegaal

WAAR of NIET WAAR

1. De emigratie uit Nederland is groter dan de immigratie naar Nederland	WAAR / NIET WAAR
2. Migranten hebben geen Nederlands paspoort	WAAR / NIET WAAR
3. Een migrant is iemand die in het buitenland geboren is	WAAR / NIET WAAR

Immigranten in Nederland

Al duizenden jaren verhuizen mensen van het ene naar het andere land. Ze hebben daar verschillende redenen voor. Een overzicht van de laatste 5 eeuwen:

- Omdat in hun land hun geloof verboden was. Zoals de protestanten uit Frankrijk die in de 17de eeuw naar Nederland vluchtten.
- Om er te gaan werken. Vanaf ongeveer 1900 komen gastarbeiders in ons land werken. In het begin moeten ze Nederland verlaten als er geen werk meer is.
- Als vluchteling voor de Eerste Wereldoorlog. Bij het begin van de Eerste Wereldoorlog vlucht één miljoen Belgen naar Nederland. In Nederland is er geen oorlog. Als de gevechten in België voorbij zijn, gaan ze weer terug.
- Uit angst voor vervolging na de machtsovername van Hitler in Duitsland. In 1933 laat Nederland vierduizend Joodse vluchtelingen toe. Ook komen er politieke vluchtelingen naar Nederland. Na 1934 sluit Nederland de grenzen voor Duitse vluchtelingen.
- Als gevolg van de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd, komen veel Nederlanders, Indo's (300.000) en andere inwoners (bijvoorbeeld Molukkers (12.500)) die tegen de onafhankelijkheid waren, naar Nederland.
- Surinamers die liever in Nederland wilden wonen dan in een onafhankelijk Suriname.
- Antillianen en Arubanen die een betere toekomst in Nederland zien.
- Asielzoekers: mensen die hun land verlaten omdat ze vervolgd worden, omdat er oorlog in hun land is of omdat het er zo armoedig is, dat ze geen toekomst meer zien in hun land. Als ze langer dan een half jaar in Nederland blijven worden ze als immigrant meegeteld. Ze zijn dan asielmigranten.
- Gezinsvorming: een persoon uit Nederland trouwt met iemand in het buitenland en ze gaan samen hier wonen. Vooral Turkse en Marokkaanse Nederlanders trouwen met een partner uit het land van hun ouders.
- Gezinshereniging: iemand die in Nederland woont en werkt, laat zijn of haar gezinsleden uit het buitenland naar Nederland komen.
- Adoptie: Een gezin in Nederland neemt een kind uit het buitenland op.

1. Leg het verschil uit tussen emigratie en immigratie. (geef voorbeelden)
2. Naast oorlog kan er ook een andere reden zijn om het land te verlaten, bijvoorbeeld een ernstige natuurramp. Noem enkele natuurrampen en geef een paar voorbeelden.
3. Zoek de genoemde landen op in een atlas.
4. CBS staat voor Centraal Bureau voor de Statistiek. Het CBS houdt allerlei gegevens over Nederland bij. Zo ook over de inwoners van Nederland. Welke gegevens zijn dat volgens jou?

Feiten en cijfers

In 2002 kwamen er 121.250 immigranten naar Nederland. Hiervan hadden er 27.500 een Nederlands paspoort. De overige 93.7500 kwamen om de volgende redenen:

- Erkenning als asielzoeker
- Gezinshereniging
- Gezinsvorming
- Arbeid
- Overig: studenten, au pairs, stagiaires, renteniers en adoptiekinderen

Dalende immigratiecijfers

Op grond van de maandcijfers in het eerste halfjaar raamt het CBS de immigratie in 2003 op 110.000 immigranten. Dit is 10.000 dan in 2002. De sterkste daling doet zich voor bij landen waar van oudsher asielzoekers vandaan komen: Angola en Sierra Leone bijvoorbeeld, maar ook uit de Nederlandse Antillen komen minder mensen naar Nederland dan voorheen.

De oorzaken voor de daling is volgens deskundigen:

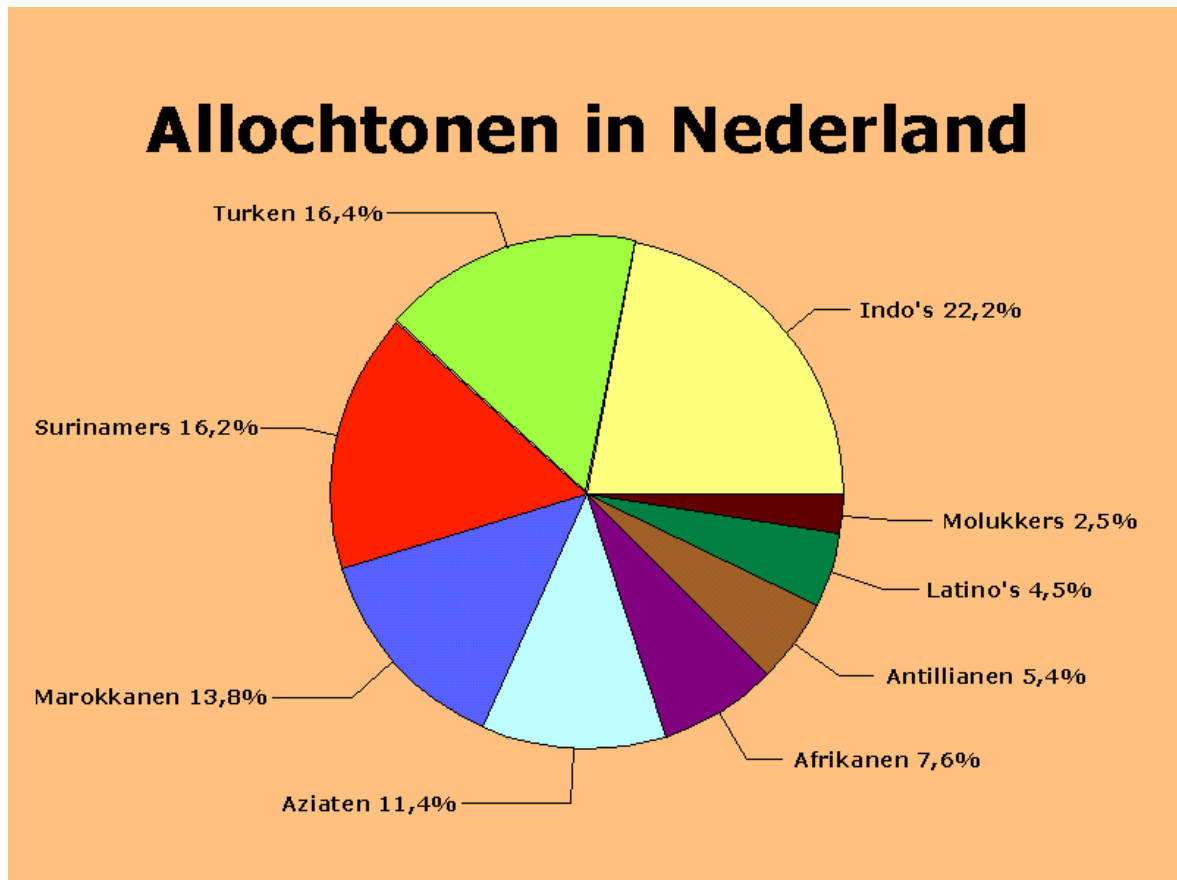
- De economie van Nederland is achteruitgegaan. Dat heeft tot gevolg dat er minder werk is en dus komen er minder arbeidsmigranten.
- Er zijn minder oorlogen dan in 2002
- De regels om in Nederland toegelaten te worden, zijn voor immigranten (met name asielzoekers) veel strenger geworden

5. Beschrijf waarom iemand kan besluiten om in een ander land te gaan wonen.

*Allochtonen en autochtonen**

Een overzicht van *niet-westerse allochtonen* in Nederland

Op 1 januari 2003 telde Nederland 3,0 miljoen allochtonen. Iets meer dan de helft (1,6 miljoen) wordt gerekend tot de allochtonen met een niet-westerse afkomst. Deze bevolkingsgroep maakt een tiende van de totale bevolking uit en groeit in vergelijking met andere bevolkingsgroepen sterk. In de laatste vijf jaar nam hun aantal toe met een kwart. De totale Nederlandse bevolking nam in de laatste vijf jaar toe met ruim 3 procent.

* *Allochtoon*: Een persoon van wie tenminste één ouder in het buitenland is geboren. Het CBS maakt een onderscheid in westerse allochtonen (mensen afkomstig uit Noord-Amerika, Oceanië, Japan, Indonesië en Europa zonder Turkije), en niet-westerse allochtonen (mensen afkomstig uit Afrika, Latijns Amerika, Turkije en Azië, met uitzondering van Japan en Indonesië).

Autochtoon: Een persoon is autochtoon als beide ouders in Nederland geboren zijn.

6. Leg uit waarom Willem-Alexander en Maxima allebei allochtoon zijn.
7. Zoek de hierboven genoemde landen en werelddelen op.
8. Wat vind je van het gebruik van de term westers?

Arbeidsmigratie

Wereldwijd

Er zijn verschillende redenen om in een ander land te gaan wonen en werken. De belangrijkste daarvan is dat je geen toekomst meer ziet in je eigen land. Er is geen werk, je mag niet voor je mening uitkomen, je woont in een sloppenwijk, er is oorlog. Mensen die in een ander land gaan werken, worden arbeidsmigranten genoemd.

Verhuizen naar een ander land om een nieuw leven te beginnen bestaat al lang. Tussen 1815 en 1914 trokken zo'n 50 miljoen Europeanen weg. 32 miljoen naar de Verenigde Staten, 6 miljoen naar Argentinië, 4,5 miljoen naar Brazilië en Canada. Dat wil zeggen dat een derde van de Europese bevolking (zonder Rusland) in die tijd naar elders verhuisde. Nu proberen boeren uit bijvoorbeeld Nederland een nieuwe toekomst op te bouwen in het vroegere Oost-Duitsland, in Polen en in Canada.

Ook willen veel mensen uit de arme landen verhuizen naar het "Rijke Westen" (West-Europa, VS en Canada) om daar te gaan werken. Maar dit is niet de enige bestemming van de arbeidsmigranten. In Japan en in de Golfstaten werken bijvoorbeeld veel migranten uit de Filippijnen. In totaal werken naar schatting 7 miljoen Filippijnen in het buitenland. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de economie van dat land. Bijvoorbeeld door het sturen van geld en goederen naar hun familie. Ook Zuid-Afrika is een belangrijk arbeidsmigratieland. Schattingen lopen uiteen van 2,5 tot 4 miljoen arbeidsmigranten.

Terwijl veel landen steeds minder arbeidsmigranten toelaten, heeft de regering van Canada heel andere plannen. In sommige provincies is er een tekort aan arbeiders. Daarom wil Canada de arbeiders uit het buitenland laten komen. Ze willen jaarlijks 300.000 arbeidsmigranten laten komen (dit is evenveel als 1% van de bevolking). Deze werknemers krijgen een tijdelijk contract en mogen alleen in bedrijven werken die liggen in de afgelegen gebieden, bijvoorbeeld de olie-industrie. Als ze naar de grote steden verhuizen om daar te gaan werken wordt hun contract ingetrokken en moeten ze weer terug naar het land van afkomst.

Ook zijn er in veel landen seizoensarbeiders werkzaam. Zij gaan enkele maanden meehelpen bij het oogsten van diverse landbouwproducten.

1. Geef andere woorden voor het begrip arbeidsmigrant.
2. Meestal gaan mensen uit arme landen in rijke landen werken. Leg uit waarom.
3. Kun je beroepen opnoemen waarbij mensen uit rijke landen in arme landen gaan werken?

Nederland

In de eerste helft van de 20ste eeuw kwamen arbeiders uit Duitsland, Polen, Italië en Slovenië in de Nederlandse mijnen werken. Na de Eerste Wereldoorlog gingen veel vrouwen uit het sterk verarmde Duitsland in Nederland als hulp in de huishouding werken.

Aan einde van de jaren vijftig van de vorige eeuw hadden veel Nederlandse bedrijven een tekort aan personeel. Het ging om werk waar weinig opleiding voor nodig was. Er kwamen gastarbeiders uit

landen rond de Middellandse zee. In het begin vooral Spanjaarden en Italianen, later kwamen de meesten uit Marokko en Turkije. Ze werden meestal ingezet in fabrieken en knapten daar het zware en vuile werk op. De verwachting was dat deze vooral mannelijke arbeiders slechts tijdelijk in Nederland zouden blijven.

De meeste Spanjaarden en Italianen keerden naar enkele jaren weer terug naar hun vaderland. De Turken en Marokkanen bleven in Nederland. Ze lieten hun gezinnen overkomen of ze trouwden met een vrouw uit hun vaderland en namen die mee naar Nederland.

Na de oliecrisis werd in 1973 de werving van gastarbeiders uit het Middellandse zeegebied stopgezet. Door de oliecrisis ging de economie achteruit en was er minder werk. Wel mag de gezinsvorming en gezinsvereniging doorgaan. De eisen hiervoor zijn strenger geworden.

Nu mogen alleen burgers uit de EU plus Noorwegen, IJsland en Liechtenstein naar Nederland komen om er te gaan werken. Mensen uit andere landen mogen hier alleen komen werken in beroepen waarin een ernstig personeelstekort is. Bijvoorbeeld in de verpleging, (tot voor kort) in computer- en internetsector en als seizoensarbeider. Deze nieuwe arbeidsmigranten hebben meestal een tijdelijk contract. Dit contract is al afgesloten in het land van herkomst. Vaak hebben ze als voorbereiding enkele cursussen gevolgd.

Nu het met de economie in Nederland slechter gaat, komen er minder arbeidsmigranten.

4. Groot-Britannië heeft in het jaar 2000 zo'n 20.000 Engelsprekende Filipijnse verpleegkundigen aangetrokken. Leg uit waarom de Filipijnse regering en de ziekenhuizen daar bezwaar tegen maken.

5. Wat moeten immigranten volgens jou leren als ze naar Nederland komen?

Rechten van arbeidsmigranten

In de meeste landen hebben de arbeidsmigranten niet dezelfde rechten als de autochtone werknemers. Ze verdienen minder, hebben slechte huisvesting, moeilijke toegang tot de gezondheidszorg en weinig kans op scholing. Mensenrechtenorganisaties en kerken willen dit samen met de Verenigde Naties verbeteren.

Asielmigranten

Vluchten

Misschien heb je ooit vluchtelingen op tv gezien. Mensen dicht opeengepakt op een aanhangwagen voortgetrokken door een tractor of een paard. Of grote groepen mensen te voet die grote, zware tassen en koffers meesjouwen. In die tassen hebben ze hun belangrijkste eigendommen ingepakt. Ouders of grote kinderen met kleintjes op hun rug.

De meeste vluchtelingen lopen. Daarom komen ze vaak niet ver. De meesten proberen in eigen land een veilig gebied te vinden. Anderen vluchten naar een buurland. Zo woont er in 2002 in Pakistan meer dan 1 miljoen Afghaanse vluchtelingen, meestal in vluchtelingenkampen. Op de foto hiernaast zie je zo'n vluchtelingenkamp.

Wereldwijd zijn er begin 2003 10,5 miljoen mensen gevlucht naar een ander land. Zij vallen onder de definitie van vluchteling. Veel mensen die vluchten halen de grens echter niet. In totaal bedraagt hun aantal 5,5 miljoen. Zij worden ontheemden genoemd. Daarnaast zijn er nog eens 4 miljoen Palestijnen die soms al tientallen jaren in een vluchtelingenkamp in het Midden-Oosten wonen.

In het Midden-Oosten en Afrika verblijven de meeste vluchtelingen: 10 miljoen. In Zuid- en Centraal-Azië 2, 7 miljoen, en in Europa 1,2 miljoen.

In Nederland vroegen in 2001 bijna 33.000 mensen asiel aan. Hiervan waren 6.000 alleenstaande kindvluchtelingen (AMA's of alleenstaande minderjarige asielzoekers) In 2002 daalt het aantal asielverzoeken sterk om uiteindelijk uit te komen op zo'n 18.500, een vermindering met een kleine 45%! In 2003 zal het aantal uitkomen op zo'n 14.000 aanvragen.

Asiel in Nederland

Als iemand uit eigen land wegvlucht naar een ander land (Nederland) bijvoorbeeld is het nog lang niet zeker dat hij of zij erkend wordt als *vluchteling*. Je moet dan eerst een verzoek indienen om als vluchteling te worden toegelaten. Dit gebeurt bij een aanmeldcentrum (AC). Je bent dan *asielzoeker*. Pas als je aannemelijk kan maken dat je een goede reden hebt om bang te zijn om in het eigen land vervolgd te worden, krijgt je een erkenning als (politieke) *vluchteling*. Je krijgt dan een verblijfsvergunning. Vaak is deze vergunning maar voor een bepaalde tijd geldig.

De instantie die beslist over deze vergunning is de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst). In de tijd dat je op de beslissing wacht, wordt je geplaatst in een asielzoekerscentrum. Dat kan een paar maanden duren en soms meer dan een jaar. Gedurende die tijd leeft de asielzoeker in onzekerheid of hij of zij hier mag blijven of niet en zo ja, voor hoelang. Met de nieuwe wet 'Vreemdelingen 2000' wil de regering dit wachten verkorten. Veel gemeenten hebben een (tijdelijk) asielzoekerscentrum (AZC, zie voor een voorbeeld de foto hiernaast).

De opvang van de asielzoekers verschilt van gemeente tot gemeente.

Soms wonen de asielzoekers in tenten of caravans, soms worden bestaande gebouwen (bijvoorbeeld oude legerkazernes) gebruikt of zelfs nieuwe gebouwen en woningen gebouwd. Wel liggen de AZC's meestal ver van het centrum. In totaal wonen in 2002 zo'n 70.000 mensen in alle AZC's samen. Door de strenge maatregelen van Nederland daalt hun aantal in 2003 met tienduizenden. Vele AZC's moeten daarom inkrimpen of hun poorten sluiten.

De meeste asielzoekers worden afgewezen omdat ze geen 'echte' of 'politieke' vluchtelingen zijn maar 'economische' vluchtelingen (mensen die op goed geluk een betere toekomst in een ander land proberen op te bouwen). Het percentage afgewezen asielzoekers, is de laatste jaren flink gestegen.

Ongeveer de helft wordt nu direct bij het AC afgewezen. Van de rest krijgt soms na jaren wachten zekerheid over de toekomst. In 2001 werd in 85% van de aanvragen afgewezen. De personen die afgewezen worden en niet meer in hoger beroep kunnen gaan, worden uit het AZC gezet. Een aantal van hen keert terug naar hun land van herkomst, maar er zijn er ook die illegaal in Nederland verder leven.

Op de meeste asielzoekerscentra is een basisschool. Drie leerlingen van groep 7 en 8 van AZC-school "de Boog" in Helmond stellen zich voor.

Adlan

Ajla

Dina

Ik heet Adlan Sagitov en ik kom uit Tsjetsjenië. Wij zijn naar Nederland gevlucht omdat er in mijn land oorlog was en ook lagen er veel mijnen. Als je daar op trapt dan raak je erg gewond en soms ga je er ook dood aan. Mijn leeftijd is 11 jaar en ik woon al bijna 3 jaar in Nederland. Ik woon in Someren, maar ik ga in Helmond naar school. Mijn school heet "de Boog". Ik zit in groep 7/8 en op onze school werken alleen maar aardige juffen en meesters. Het is dan ook erg leuk op school. Ik zit onder voetbal in Someren en later wil ik profvoetballer worden. Dit was mijn verhaal, de groeten van Adlan.

Hallo,

ik ben Ajla Zecirovic en ik kom uit Joegoslavië. Ik zit op basisschool "de Boog" in Helmond. Nu woon ik op het asielzoekerscentrum in Someren. Op school heb ik twee lieve meesters en die heten meneer Geri en meneer Bert. Ik ben nu 3 jaar in Nederland en ik ben hier gekomen omdat mijn vader hier al was. Er was toen oorlog in Joegoslavië. Als ik groot ben dan wil ik graag zangeres worden.

Okee, dat was 't dan ik ga weer. doe!..... Ajla

Hallo,

ik ben Dina en ik ben 12 jaar oud. Ik kom uit Afghanistan naar Nederland, omdat er in mijn eigen land een oorlog was. In Nederland vind ik het heel erg leuk, want hier kan ik eindelijk naar school gaan. Mijn meesters zijn heel lief en ze heten meneer Bert en meneer Geri. Mijn hobby's zijn volleyballen of basketballen. Later wil ik graag de baas van een fabriek worden of secretaresse.

groetjes van Dina.

1. Schrijf op waarom deze leerlingen gevlucht zijn en wat ze van de toekomst verwachten
2. Schrijf een korte brief om jezelf voor te stellen aan deze leerlingen.

De migrantenkennisquiz

De quiz is bedoeld als startpunt om thuis te raken in de begrippen die gebruikt worden. De quiz kan het beste individueel of in kleine groepjes worden gedaan. Daarna geeft u klassikaal een toelichting.

Als u alledrie de lesbrieven in de reeks –emigratie, immigratie, integratie– aan uw leerlingen voorlegt, dan kan de quiz uiteraard in deze lesbrief vervallen.

Migrantenkennisquiz (bron voor de antwoorden: met name CBS)

- 1b Om precies te zijn: 3.456.000 Nederlanders zijn tussen 1946 en 2002 geëmigreerd. In 1946, pal na de Tweede Wereldoorlog, vertrokken er 66.800 Nederlanders, maar de piek lag in 2002 toen er 96.918 mensen emigreerden. In 1963 was het cijfer het laagst: 46.700. Het gemiddelde ligt net boven de 60.000 per jaar (60.631 om precies te zijn).
- 2d
- 3d
- 4c (de vraagstelling verwijst naar de definitie van het CBS van ‘allochtoon’)
- 5a/b a: mensen met een niet-Nederlands paspoort: 128.600 Marokkanen. Daarnaast wonen er nog eens 123.900 mensen van Marokkaanse origine in Nederland met een Nederlands of met twee paspoorten.
- b: allochtoon (volgens CBS-definitie): 406.900 Indonesiërs (geboren in Indonesië of met een ouder die in Indonesië geboren is); van deze 406.900 mensen hebben nog maar 8.400 een Indonesisch paspoort, de rest heeft een Nederlands paspoort. Een groot deel van deze groep vindt zichzelf overigens geen allochtoon! Verder ontloopt het aantal Duitsers (403.500) het aantal Indonesische allochtonen maar weinig. Van deze grote groep Duitsers heeft het merendeel inmiddels een Nederlands paspoort. Nog maar 54.100 van deze groep heeft een Duits paspoort.
- 6b Een toerist is hier maar een korte tijd en komt niet om hier te wonen en werken.

WAAR / NIET WAAR

1. De emigratie uit Nederland is groter dan de immigratie naar Nederland: NIET WAAR
(2002: emigratie $\pm$ 97.000; immigratie $\pm$ 121.250)
2. Migranten hebben geen Nederlands paspoort: WAAR / NIET WAAR
(kan beide; ook immigranten en hun nakomelingen die de Nederlandse nationaliteit hebben aangenomen, worden vanwege hun afkomst vaak tot de migranten gerekend)
3. Een migrant is iemand die in het buitenland geboren is: WAAR / NIET WAAR
(kan beide; ook de nakomelingen van immigranten worden vanwege hun afkomst vaak tot de migranten gerekend)

Immigranten in Nederland

Laat de leerlingen de tekst lezen en beantwoord eventueel vragen over moeilijke woorden. Een overzicht van de gebruikte termen op het gebied van migratie vindt u bij vreemdelingenland (<http://www.vreemdelingenland.com/wdl.htm>). Zorg dat de leerlingen een atlas bij de hand hebben.

1. Immigratie is de komst van mensen uit een ander naar Nederland met de bedoeling zich hier te vestigen. Emigratie het vertrek van mensen uit Nederland naar een ander land met de bedoeling zich daar te vestigen.
2. Enkele voorbeelden van natuurrampen: droogte en hongersnood, overstroming, aardbeving, vulkaanuitbarsting.
3. Laat de leerlingen groepjes de landen in een atlas opzoeken.
4. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is een overheidsinstelling ressorterend onder het Ministerie van Economische Zaken. De informatie die het CBS verzamelt, omvat allerlei bevolkingsgegevens, economische groei, consumentenprijzen, inkomenssituatie van individuen en huishoudens.
5. Laat de leerlingen deze opdracht in kleine groepje uitvoeren. Bespreek daarna klassikaal de antwoorden. Redenen om in een ander land te gaan wonen zijn onder andere: oorlog, politieke vervolging, armoede, natuurrampen, gezinsvorming en gezinshereniging.
6. De vader van Willem-Alexander is in het buitenland geboren. De ouders van Maxima zijn Argentijnen.
7. Laat de leerlingen in groepjes de landen en werelddelen opzoeken.
8. De term 'westers' doet vrij willekeurig aan als je nagaat waar de westerse landen liggen. Het heeft meer te maken met rijkere landen die een cultuur of maatschappij hebben die enigszins lijkt op die van West-Europa en Noord-Amerika.

Arbeidsmigratie

Laat de leerlingen deze opdrachten individueel uitwerken. Bespreek de antwoorden klassikaal

1. Andere woorden voor arbeidsmigrant zijn gastarbeider, en buitenlandse werknemer
2. In de rijke landen is meer werk en zijn de lonen hoger.
3. Enkele van die beroepen zijn, geestelijken, ontwikkelingswerkers en militairen
4. Er dreigt hierdoor een tekort te ontstaan aan verpleegkundig personeel in de Filippijnen.
5. Enkele mogelijke antwoorden: Nederlands, Nederlandse gewoonten, de geschiedenis van Nederland, aardrijkskunde van Nederland.

Asielmigranten

Laat de leerlingen deze opdrachten individueel uitwerken. Bespreek de antwoorden/resultaten klassikaal.

1. De vluchtredenen zijn oorlog, onveiligheid en vervolging. De toekomstverwachtingen zullen niet veel verschillen van die van Nederlandse kinderen.
2. Vraag de leerlingen iets te schrijven over hun dagelijks leven, school, hobby's en toekomstverwachtingen.

Meer informatie op het internet:

<http://www.migrantenweek.nl>

De officiële website van de Migrantenweek

<http://www.december18.net/web/general/start.php?menuID=36&lang=NL>

De officiële website van de Internationale Migrantendag op 18 december

<http://www.nrc.nl/W2/Lab/Profiel/Asielzoekers/links.html>

Voor allochtonen, door allochtonen met meer dan 73.000 links

<http://www.forum.nl>

Website van het Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling

<http://www.iom.int>

De International Organisation for Migration biedt veel informatie over allerlei aspecten van migratie

<http://www.xs4all.nl/~ac>

Website van het Autonoom Centrum in Amsterdam met onder meer de 'migratie-discussie'.

<http://www.multicultureelplein.nl> (kan tijdelijk uit gebruik zijn)

Het Multicultureel Plein van Digitale Stad & STOA, gerangschikt op thema's als cultuur, media, school, vluchtelingen, instellingen, ondernemers, zelforganisaties enz.

<http://www.vluchtelingenwerk.nl>

Website van Vluchtelingenwerk Nederland. Vluchtelingenwerk komt op voor de rechten van vluchtelingen en helpt bij het opbouwen van een nieuw bestaan in Nederland.

<http://www.cbs.nl>

De site van het Centraal Bureau voor Statistiek met onder andere uitgebreide cijfers en informatie over de bevolking in Nederland.

<http://www.amnesty.nl/downloads/vluchtelingen.doc>

In dit document op deze site van Amnesty staat uitgebreide informatie over vluchtelingen.